

ПАМ'ЯТІ ПЕТРА ЮРІЙОВИЧА ЛОЗИНЯКА

24 червня 2016 р. помер відомий учений, невтомний дослідник Українських Карпат, кандидат геолого-мінерало-гічних наук Петро Юрійович Лозиняк. П. Ю. Лозиняк народився 19 вересня 1935 р. на споконвічних українських землях у с. Сквіртне Горлицького повіту, на Лемківщині.

Після Другої світової війни Лемківщина як і інші споконвічні етнічні землі на заході України Надсяння і Хомщина сталінським і польським комуністичними режимами зі згодою урядів США, Великобританії були насильно приєднані до Польщі, друга частина Лемківщини, Пряшівщина

залишилися під впливом Словаччини.

У с. Сквіртне він закінчив 3 класи початкової школи, а 1945 р. у процесі суцільних і численних операцій, спланованих комуністичними світськими і польськими режимами, зокрема операція “Вісла” та ін., етнічні українці з цих територій були насильно вислані і розсіяні на західних землях, які до Польщі були долучені з боку Німеччини і по всій Україні. В Польщі, на так званих землях “отзисканих” українців розселяли окремими сім'ями, аби вони швидше сполячувалися – без українських шкіл, церкви тощо.

Сім'ю Лозиняків переселили в с. Крячківку Пирятинського р-ну Полтавської обл., де Петро закінчив чотири класи неповної середньої школи. 1946 р. сім'я переїжджає на постійне проживання в с. Модричі Дрогобицького р-ну Львівської обл., куди на той час уже повернулося декілька інших лемківських родин, також розсіяних по степах України.

1954 р. Петро закінчив Дрогобицький нафтовий технікум за спеціальністю “Геологія і розвідка нафтових і газових родовищ” і був скерований на роботу в Український геологорозвідувальний інститут у м. Львів, де працював аж до його закриття 2012 р.

У 1960 р. п. Петро закінчив навчання на вечірньому відділенні Львівського політехнічного інституту, водночас працюючи в тематичних партіях під керівництвом одного із найвідоміших знавців геології Українських Карпат професора Я. О. Кульчицького, який проводив комплексні геологічні дослідження, що стосувалися стратиграфії, тектоніки, перспектив нафтогазоносності як флішевих товщ Зовнішніх і Внутрішніх Карпат, так моласових утворень Передкарпатського і Закарпатського прогинів.

У 1973 р. вчений захистив кандидатську на тему: “Крейдові відклади і фауна радіолярій південного схилу Українських Карпат”.

Значну увагу П. Лозиняк приділяв монографічному вивченню радіолярій з відкладів юрської крейдової та палеогенової систем, відомих на Мармароському кристалічному масиві, а також у всіх структурно-тектонічних одиницях українського

сегмента Флішевих і Внутрішніх Карпат. Він також вивчав радіолярії з донних відкладів Тихого та Індійського океанів, брав участь у навчальному процесі Львівського національного університету імені Івана Франка, де читав курси лекцій з “Геології каустобіолітів” і “Нафтогазоносності басейнів світу”.

Багато сил та енергії він віддав при складанні регіональних стратиграфічних схем крейдових, палеогенових та неогенових відкладів західного регіону України, геологічних та тектонічних карт, карт палеотранспорту уламкового матеріалу впродовж крейдового та палеогенового періоду в Карпатській геосинклінальній області. У співавторстві з геологами країн-учасниць Карпато-Балканської геологічної асоціації ці матеріали опубліковано (Польща, Угорщина) окремими атласами.

П. Лозиняк входив до складу Оргкомітету з проведення XI конгресу КБГА (Львів–Київ, 1977) і разом з Я. О. Кульчицьким проводив для його учасників стратиграфічну екскурсію в Українських Карпатах. Був активним учасником на декількох конгресах КБГА, які відбувалися в Україні, Польщі, Словаччині, Угорщині, Румунії та Болгарії, на яких виступав з доповідями з питань стратиграфії, седиментології, тектоніки і палеонтології Українських Карпат.

П. Лозиняк був членом Львівського відділення Українського палеонтологічного товариства, членом геологічної секції Наукового товариства ім. Т. Шевченка, член редакційної колегії “Палеонтологічного збірника” Львівського національного університету імені Івана Франка тощо. Вчений опублікував понад 100 наукових праць, у тім числі три колективні монографії.

Колеги по роботі знали Петра Лозиняка як скромну, доброзичливу, працьовиту людину, завжди готову допомогти, поділитися знаннями і досвідом.

Пам’ять про Петра Лозиняка назавжди залишиться у наших серцях.

Р. Лещух